

Tommi Auvinen
puolustaa heikoimpia

► Takakansi

Antti Rönkää kiusattiin koulussa

► Sivu 4-5

Kuolleelle voi antaa
anteeksi

► Keskiaukeama

Kirkkohäät saa
vähällä vaivalla

► Sivu 10-11

Kriisi nostaa tavallisen ARJEN ARVOA

Lokakuussa Sakkyn tiloissa tapahtuneen miekkaiskun jälkihoito jatkuu kauan. Auttajien tiivis yhteistyö takaa, ettei kenenkään tarvitse jäädä yksin.

VANHA PAPPILA avasi ovensa miekkaiskun jälkeen Sakkyn opiskelijoille ja henkilökunnalle. Auttamassa oli useita oppilaitospastoreita ja muita kirkon työntekijöitä.

Oppilaitospastori **Panu Pohjolainen** kiertelee päivittäin Sakkyn ammattiopiston tiloissa. Hän kuvailee tunnelmaa herkäksi. Tuntuu, että jotain on nyt toisin.

”Tapauksen jälkeen pienten arjen kohtaamisten merkitys vaikuttaa kasva-
neen, ja ne tuntuvat todella arvokkailta. Oikeastaan kaikki ihan tavallinen tuntuu tällaisella hetkellä hyvältä”, Pohjolainen toteaa.

Kivettyneet kasvot pihalla

Käytävillä pastori kohtaa paljon hymyjä, ja tervehdykset seuraavat toisiaan. Välillä jäädään juttelemaan. Kuukausi sitten tunnelma oli toisenlainen. Pohjolainen oli puhelimessa, kun hän alkoi saada runsaasti yhteydenottoja.

”Muutamassa minuutissa tuli iso määrä viestejä ja soittoja.”

Pohjolainen tiesi joutuneensa tilanteeseen, missä hän saisi käyttää kaiken ammattitaitonsa ja inhimillisen osaamisensa. Se loi painetta, mutta samalla häntä huojensi tieto siitä, että Savon ammattiopiston osaavaan henkilöstöön voisi aina luottaa.

”Koululle saapuessani kohtasin ison joukon pelastustehtävissä olevia toimijoita ja tuttuja, kivettyneitä kasvoja. Aloin heti jututtaa paikallaolijoita.

AJANKOHTAISTA

Savolaisvoimin tv-dokumenttia

Uusi tv-dokumentti *”Franciscus ja minä – Jumalan köyhän tarina”* on jatkoa reformaation juhluvuonna 2017 toteutetulle *”Martti ja minä – reformaattorin tarina”* tv-dokumentille. Tälläkin kertaa dokumentin käsikirjoittaja ja kertoja on Kuopion hiippakunnan piispa **Jari Jolkkonen** ja tv-ohjaaja **Satu Väättäinen**, jotka työskentelevät korvausta projektissa. Dokumentti esitetään TV1:llä keuhällä 2020.

Kutsu köyhyyteen, luomakunnan kunnioittaminen, ystävällinen uskontojen välinen kohtaaminen ja evankeliumin julistaminen olivat 800 vuotta sitten eläneen pyhimyksen agenda. Dokumentissa piispa Jolkkonen kertoo Franciscus Assisilaisen elämäntarinaa ja keskustele yksinkertaisesta elämäntavasta, ekologiasta ja uskontodialogista fransiskaaniien kanssa.

”Kaikki Franciscuksen elämään liittyvät historialliset paikat Assisissa kuuluvat

Unescon maailmanperintöluetteloon. Meillä on ainutlaatuista kuvamateriaalia **Giotton** freskoista kapusiinimuseon **Caravaggioon**”, kertoo ohjaaja Satu Väättäinen.

Ohjelma valottaa myös, miksi nykyinen katolisen kirkon nykyinen johtaja otti tuon nimen ja ohjelmakseen hänen ohjelmansa.

”Franciscus on ensimmäisiä, jotka haastoivat uskomuksen siitä, että vaurauden tavoittelu on tie onnelliseen elämään. Hän syntyi vaurastuvan vaatekauppiaan pojaksi aikana, jolloin nykyinen rahatalous sai alkunsa. Franciscus hylkäsi uran yltäkylläisyydestä ja valitsi yksinkertaisen elämän. Nykyinen ilmastonmuutos suorastaan huutaa kysymään, voimmeko olla kuulematta Franciscuksen sanoman”, piispa Jolkkonen kertoo.

#SILMÄTRISTISSÄ

TUJIA HYTTINEN

Siinä hetkessä kaikki olivat yhtäkkiä samalla puolella.”

Pohjolainen kokee, että ulkopuolelta tulevan avun lisäksi myös oppilaitoksen sisäisillä auttajilla on ollut merkittävä rooli kriisin hoidossa.

”On tärkeää, että auttajissa on myös ihmisiä, jotka ovat uhreille jo ennestään tuttuja.”

Kriisit ovat ikuinen jatkumo

Pohjolainen ajattelee, että kriisit ovat osa ihmisen elämää. Ne ovat läsnä aina. Miekkaiskun tapainen järkyttävä tapahtuma on ikään kuin vuorenhuippu, joka nostaa edellisiin kriiseihin liittyneet tunteet pintaan.

”Kriisityö ei koskaan ala, vaan kaikki kriisit ovat jatkumoa yksittäisen ihmisen elämässä. Aiemmin koettu elämä ja sen haasteet heijastuvat tapaamme reagoida tuleviin kriiseihin. Jokaisen reaktio ja suru on yhtäläillä oikeutettu.”

Kouluhyökkäys ja siihen liittyvät kysymykset ovat saaneet myös Pohjolaisten miettimään hyvän ja pahan vuorottelua elämässä. Hänen mieltään painavat samat kysymykset kuin muitakin iskussa mukana olleita ja sitä sivusta seuranneita. Suurin kysymys on miksi.

”Kriisityksen tie kertoo lempeyden ja armollisuuden lisäksi myös elämän nurjasta puolesta, joka on rikkinäinen ja satuttava. Toisaalta päällemme lankeavat varjot osoittavat elämän suurimman

kirkkauden: toivon ja toisesta välittämisen merkityksen. Me tarvitsemme toisiamme kertomaan, jos jostakin herää huoli. Meillä on vain tämä hetki ja lopulta se on kaikki, mitä meillä on.”

Kiitollinen tavallisesta arjesta

Hyökkäyksen jälkeen Sakkyn kampuksille on perustettu kiinteät kriisityöpisteet, missä kaupungin työntekijät päivystävät koulujen aukioloaikoina. Pisteissä toimii koulupsykologeja, terveydenhoitajia, kuraattoreita ja seurakunnan työntekijöitä.

”Tällä taataan se, että jokainen tietää varmasti paikan, mistä saa apua.”

Tapausta koordinoi valtakunnallinen kriisijohtoryhmä. Tiedossa on, että jälkihoito tulee jatkumaan vielä pitkään, sillä kyseessä on poikkeuksellisen laaja tapahtuma. Se koskettaa paitsi heitä, jotka olivat paikalla hyökkäyksessä, niin myös heidän omaisiaan, tuttaviaan ja myös niitä ihmisiä, jotka ovat saaneet seurata tapahtumaa tiedotusvälineiden kautta.

”Jälkihoito on pitkä prosessi, mutta ajan myötä tavallinen arki valtaa yhä enemmän tilaa. Voi kunpa muistaisimme suhtautua siihen kiitollisuudella ja ymmärtäisimme sen haurauden. Kenties se voisi vapauttaa meidät olemaan hyviä toisillemme ja arvostamaan jokaista ainutlaatuisena, Jumalan luomana yksilönä”, Pohjolainen sanoo.

MAIJU KORHONEN

Kiitettävää verkostoyhteistyötä

Seurakunnan diakoniajohtaja ja valmiuspäällikkö Seppo Marjanen on tyytyväinen auttajien väliseen yhteistyöhön hädän keskellä. Apua on ollut tarjolla runsaasti ympäri kaupunkia.

Vaikka tapahtuneesta on aikaa jo muutama viikko, kriisityöntekijöitä voi lähestyä edelleen koska tahansa.

”Kriisityö on pohjimmiltaan verkostoyhteistyötä. Mekin toimimme yhdessä kaupungin psykososiaalisen tuen ja kriisiryhmän kanssa”, Marjanen kertoo.

Hänen mukaansa apu on otettu hyvin vastaan. Tarvittaessa keskusteluja voidaan jatkaa useamman tapaamiskerran verran, mistä monesti syntyy jopa vuosia kestävä sielunhoitosuhde. Toiset eivät käy juttelemassa koskaan, mutta kokevat silti saaneensa avun.

”Toisille riittää tieto siitä, että heidän on mahdollisuus tulla kuulluiksi, vaikkeivät he varsinaista apua hakisikaan.”

Tilanne elää yhä ja resursseja ohjataan sinne, missä avuntarve on suurin.

”Kirkon työntekijöille voi myös soittaa ja varata keskusteluajan tai henkilökuntaa voi mennä myös

tapaamaan diakoniakeskukseen ilman ajanvaraus-ta”, Marjanen sanoo.

Kaupungin ja seurakunnan välinen yhteistyö tiivistyy marraskuussa, kun kriisiryhmät kokoontuvat käsittelemään kriiseistä selviytymistä ja saamaan koulutusta traumaattisen tilanteen jälkihoitoa varten.

Oppilaspastori
Panu Pohjolainen

Diakoniajohtaja ja
valmiuspäällikkö
Seppo Marjanen

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Usko hyvän tekemiseen

Kirkon arvot ovat usko, toivo ja rakkaus. Elämän kestävä perusta on armollinen Jumala. Jeesuksen lupaus tulevaisuudesta tuo toivon ja Pyhä Henki rohkaisee meitä rakastamaan toisiamme.

Kirkon arvot yhdistävät seurakunnan jäseniä. Ne ohjaavat valintojamme ja työtämme. Ne ohjaavat meitä, kun ratkaisemme pieniä ja suuria asioita. Uskomme hyvän tekemiseen.

Ihmisiä voivat järkyttää erilaiset yllättävät tapahtumat. Kirkon tekemä hyvä työ tulee esiin usein kriisitilanteissa – niin suurissa kuin pienissä. Hädän hetkellä katseet kääntyvät helpommin kirkon puoleen.

Usko, toivo, rakkaus

Savon ammattiopistossa sattui järkyttävä väkivallanteko loka-kuun alussa. Oppilaitospastori **Panu Pohjolainen** oli yksi monista auttajista paikan päällä.

Hän sanoitti tehtävänsä auttajana YLE:n haastattelussa hienosti. ”Hätä on kaoottinen tilanne. Pappina ajattelen, että minun on pyrittävä luomaan rakenteita kaaokseen ja olemaan siellä, missä apua eniten tarvitaan.

Avun merkityksellisyyttä en päättä minä, vaan ihmiset, jotka ovat siinä. Se voi olla mitä tahansa jonkin hyvin pieneltä tuntuvan käytännön asian järjestämisestä suurimman inhimillisen tuskan kuulemiseen ja jakamiseen.

Tulee mieleen lupaus: en tiedä voinko auttaa, mutta ainakin lupaan, että en lähde tästä karkuun. Olen tässä ja kestäen sen, mitä kerrot.”

On hyvä muistaa, että kirkko tekee jatkuvasti tärkeää työtä ihmisten auttamiseksi. Apua on tarjolla kaikille.

Kirkon ylläpitämä keskusteluapu tarjoaa mahdollisuuden purkaa mieltä painavia asioita. Kirkko tarjoaa henkilökohtaisen keskustelun lisäksi myös vertaistukiryhmiä erilaisiin elämäntilanteisiin.

”Päivä vain ja hetki kerrallansa, siitä lohdutuksen aina saan. Mitä päivä tuokin tullessansa, Isä hoitaa lasta armollaan.” Virrestä 338:1

KUUKAUDEN VALINNAT

1/5

JOPA VIIDESOSA SUOMALAISISTA kärsii yksinäisyydestä ajoittain ja jatkuvasti kymmenesosa.

2

KUOPION HIIPPAKUNNASTA on kaksi maallickoedustajaa ja yksi pappisedustaja kirkolliskokouksessa.

96

KEVÄÄN KIRKOLLISKOKOUSVAALEISSA valitaan 96 edustajaa käyttämään ylintä valtaa kirkossa. Ehdokasasettelu on meneillään.

ALAVAN KIRKON viereinen tontti vuokrataan Kuopion Tilakeskukselle viideksi vuodeksi, päätti yhteinen kirkkoneuvosto. Tontille rakennettaisiin tilapäinen päiväkotikoti kuudelle ryhmälle 2020. Rakennus poistuu tontilta vuokra-ajan päättyttyä ja piha-alueet ennallistetaan.

HELSINKIMISSIÖN uutuuskirja kokoaa Näkemys-hankkeessa tehdyn yksinäisyystyön tuloksia. Uudenlainen tehtäväkirja auttaa löytämään itselle toimivia työkaluja yksinäisyyden kokemuksen käsittelyyn. *Yksinäisyys – Tehtäväkirja avuksesi* -työkirjan ovat kirjoittaneet psykoterapeutti, VT **Ari Marjovuo**, sosiaalipsykologi **Jenny Julkunen** sekä sosiaalipsykologi ja YTT **Maria Rakkolainen**.

KIRKKOHERRA REIJO LEINON viranhoitomääräys Järvi-Kuopion seurakunnan kirkkoherran virkaan päättyy 31.5.2020 hänen eläkkeelle jääntinsä vuoksi. Lähtösaarna on sunnuntaina 2.2. Muuruveden kirkossa.

RUKOILEN

Herra Jeesus, tule sydämeemme.

Tuo tullessasi armo ja rauha.

Maailmamme on täynnä rauhattomuutta, kateutta ja vihaa.

Se jättää meidät tyhjyyteen ja epätoivoon.

Anna meille sanan nälkä ja armon ikävä.

Ravitse meidät taivaan leivällä.

Kuule meitä, sinä, joka elät ja hallitset

Isän ja Pyhän Hengen kanssa aina ja

ikuisesti.

KIUSATUN KIRJA

ei ole kostoretki

Antti Rönkä kirjoitti koulukiusaamisesta ja sen jättämistä jäljistä omakohtaisen romaanin.

Näin vaikeissa asioissa tarvitaan avoimuutta. Jos kiusaamisesta puhutaan, se voi helpottaa jotain nuorta kertomaan asiasta aiemmin. Haluan rikkoa vaikenemisen kulttuurin”, kirjailija kertoo.

”Takaraivo iskeytyi betoniseinään. Jomottava kipu kiiri pitkin kalloa, ja luhistuvin polvilleni. Reppu riuhdottiin selästäni, sininen Adidaksen reppu, jonka ostimme kesällä äidin kanssa 12-vuotislahjaksi ja joka tuoksui vielä uudelta. Tino ja Matias lappoivat repun täyteen mätää hedelmiä ja homeisia leipiä.”

Antti Rängän, 23, erittäin vaikuttava esikoisromaani Jalat ilmassa on rankka kuvaus koulukiusaamisesta ja sen seurauksista vielä vuosia myöhemmin.

Kirjailija tuntee tarkoin aiheen, sillä hän ammentaa kiusatun Aaron hahmoon aineksia suoraan omista kokemuksistaan.

”Mielessäni kummitteli pitkään, että kiusaamisesta pitäisi kirjoittaa. Sanottavaa oli. Kirja oli pakko tehdä. Asia oli niin vahvasti mielessä ja vaikutti moneen asiaan elämässäni.”

”Ajattelin, että jos voin kirjan kautta antaa jotain jollekin, joka on kokenut vastaavaa, tekeminen on sen arvoista”, Rönkä kertoo.

Jokainen ihminen on riski

Pojat tyrkkivät Aaroa toisilleen kuin koripalloa.

”Heidän kätensä tärisivät innostuksesta, silmät venyivät naurusta viiruun. Irvistävä naama ja tyrkkivät kädet odottivat siellä, minne minut survaistiin. Olin yhtä pitkä kuin pojat, olin yhtä vahva kuin he. Olisin voinut lyödä. Työntää heidät sivuun ja juosta pois. Mutta käteni roikkuivat surkeina. En osannut käyttää niitä. Olin pelkkää loskaa ja sohjoa.”

Lähes parimetrinen ja urheilullinen Antti Rönkä ei enää pelkää – järjen tasolla – fyysisen turvallisuutensa puolesta.

”Tänäänkin huomasin kuitenkin olevani metroasemalla varuillani: joku saattaa tulla päälle, tönäistä tai lyödä. Selkäytimessäni on sekä fyysisen että henkisen väkivallan uhka.”

Mies puhuu kiusaamisen vaikutuksista analyttisesti ja rauhallisesti. Hän näyttää voimakkaalta tyypiltä, jonka voisi ajatella selättäneen traumansa.

Mutta Rönkä tunnustaa, että perusturvallisuuden vaurioituminen tuottaa yhä häpeän, nöyryytyksen ja turvattomuuden tunteita.

”Minulla on tosi kriittinen katse omaan itseeni. Jokainen kohtaamani ihminen on mittari sille, kelpaanko ja olenko riittävä. Torjutuksi tuleminen mahdollisuus on koko ajan läsnä.”

Kirjassa yksinäisyys syövyttää yliopistossa opiskelevaa Aaroa sisältä, mutta ihmissuhteiden solmiminen on vaikeaa.

”Jokainen ihmiskontakti on riski. Jokaisen sosiaalinen tilanne antaa toiselle mahdollisuuden sanoa: ’Ole hyvä ja poistu. Kukaan ei halua nähdä sua. Kuole.’”

ANTTI RÖNKÄ ajattelee nykyään, että suuri osa ihmisistä haluaa muille hyvää. Hän on saanut tästä hämmentäviä kokemuksia. ”Joku voi näyttää pelottavalta, mutta hän onkin yllättävän mukava. Monet ihmiset ovat avuliaita ja ystävällisiä.”

Hyi että sä olet ruma

Opettajat tiesivät, että Rönkä joutui koulukiusatuksi. He näkivät monia yksittäisiä tilanteita.

”Kiusaamisen toistuvuus ja pitkäkestoisuus ei välttämättä valjennut heille. Kun joku yksittäinen tapaus oli sovittu ja pyydetty anteeksi, asia oli käsitelty. Ehkä se unohtuikin viikoksi tai pariaksi.”

”Kiusaamisen taustalla oleva ihmissuhteiden dynamiikka jää kytemään luokassa ja tulee taas esiin toisessa tilanteessa. Ongelmaa pahentaa se, että ihmisten roolit jäävät päälle.”

Aikuisen Aaron päässä soi lapsuudesta tuttu ja lannistuseläisiä: ”Hyi että sä olet ruma. Miten sä voit näyttää noin tyhmältä?”

Röngällekin jäi kouluajoista alitajuinen tunne, että ihmiset eivät pidä hänestä. Hän asemoi yhä itsensä kohtaamisissa epäonnistujan rooliin ja jännittää.

Aaro varustautuu sosiaaliin tilanteisiin merkivaatteilla ja korostetun huolitellulla ulkonäöllä. Onko tämä ollut kirjailijankin strategia?

”Pintaan keskittyminen on yksi keino selvittää ja peittää omia haavojaan”, Rönkä vastaa.

Puhumattomuus ja piilottelu

Antti Rönkä muutti Vääksystä Lahteen lukioon. Opiskelupäivän jälkeen hän jäi välillä yksin ja ahdistuneena istumaan koululle.

Nuorukainen pelkäsi, että kiusaaminen alkaisi taas. Hän ei juuri puhunut kokemuksistaan koto- na, vaikka varsinkin äiti oli huolestunut.

”Halusin suojella vanhempia ja säilyttää kodin paikkana, missä kiusaaminen ei ole totta. Pelkäsin, että jos sanon ääneen sen ahdistavan asian, se leimaa minua siitä lähtien. Puhumattomuus ja asian piilottelu jatkuivat pitkään.”

Romaani oli Röngän tapa kertoa. Kirjoittaminen on ainoa tila, missä mies ei mieti, mitä muut ajattelevat hänestä.

”Kaikissa muissa tilanteissa esitän itseäni ja yritän miellyttää muita. Sanon sellaisia asioita, joita oletan toisten haluavan kuulla.”

Vaikka kouluajan kokemukset eivät tulleet vanhemmille ”täysin puski- ta”, varsinkin äiti oli järkyttynyt, kun totuus päivittäisestä pelos- sa elämisestä paljastui.

Kirjailija-isä **Petri Tamminen** oli iloinen siitä, että poika osasi kirjoittaa kokemuksistaan.

”Vaikka oli se isällekin kova paikka.”

Itsetunnon hauras pinta

Helpottiko kiusaamisesta kirjoitta- minen ja puhuminen?

”Siihen asti se oli kaiken läpäisevä lins- si, jonka läpi katsoin maailmaa. Nyt kun asian on kohdannut, siitä on päässyt vähän irti. Ei tarvitse olla enää niin käpertyneenä itseensä.”

Esikoiskirjailija luonnehtii häpeää varjoksi, joka seuraa häntä. Se on tunne siitä, ettei hän ole hyväksytty ihmisenä.

”Näen toisen katseessa hyvin herkästi jotain tuomitsevaa: olen jotenkin huono. Pitkään jatkunut kiusaaminen jättää jälkensä. Siitä syyttää itseään.”

Heikkoa käsitystä itsestä ovat parantaneet pärjäämisen kokemukset lukiossa, yliopistossa ja työpaikoissa.

”Tämä on vain osatotuus. Vanha rooli kulkee edelleen mukana jollain tasolla. Näen itseni kriit- tisesti, se on tunnetason pohjavire. Itsetunnon pinta on hauras, ja pienikin isku saa sen rikkou- tumaan.”

”Kun lähden tästä haastattelusta pois, voi olla, että muistan jotain tyhmää, mitä olen sanonut, ja häpeän aallot vyöryvät taas ylitseni.”

Selviytyminen on suhteellista

Moni kiusattu on kertonut vuosia jatkuneista henkisistä oireista, jopa mielenterveyden tuhou- tumisesta ja elämänhalun menettämisestä.

Antti Rönkä on saanut viestejä lukijoilta, joille kävi kehnommin kuin hänelle. Haastattelua edel- tävällä viikolla hänellä oli pysähdyttävä kohtaa- minen kadulla.

Vastaan tullut henkilö tunnisti kirjailijan ja kertoi olleensa monta vuotta työkyvyttömyys- eläkkeellä kiusaamisesta johtuneen masennuk- sen takia.

Rönkä katsoo, että hänen selviytymiseensä ”näinkin hyvin” vaikuttivat turvalliset kotiolot ja

hyvät harrastukset, joiden kautta henkeä ahdis- tavaan elämään tuli happea.

”Olin myös hyvä koulussa ja tiesin, että minulla on vahvuuksia. Toisilla lähtöasetuksilla olisi voinut käydä huonommin.”

”En ole vieläkään täysin selvinnyt. Se, mitä pohdin kirjassa, kulkee mukana, niin kuin tarve paeta itseään lääkkeiden käyttöön.”

Näin, kuka on hölmö

Romaanissa Aaro työskentelee parikymppise- nä vanhan kotipaikkakuntansa kaupassa. Kaksi vanhaa tuttua kiusaajaa, Tino ja Matias, tulevat kassalle.

Aaro odottaa kiusaajilta jonkinlaista käytöksen muutosta, persoonan kehittymistä ja kypsymis- tä. Turhaan.

Vanha asetelma toistuu. Ilkeä naljailu jatkuu, vaikka se onkin verhottu läpän heittämissen taak- se.

Tämäkin ammentaa tositapahtumasta.

”Huomasin, ettei entinen dynamiikka ollut muuttunut yhtään. Ihan kuin olisin istunut taas koulun käytävällä.”

Joku suojakerros oli kuitenkin tullut kiusatun ja kiusaajien väliin.

”Lapsena ja nuorena otin kaikki iskut vastaan, en osannut sanoa takaisin. Tuntui turhalta tapel- la. Alistuin todella helposti, mutta siinä kassalla näin, kuka on oikeasti hölmö ja kuka ei.”

”Totta kai heidän käytöksensä satutti yhä, mutta osasin sanoa vähän takaisinkin. Ei tämä kirja ole mikään kostoretki kuitenkaan”, Rönkä korostaa.

Kirjailija ei myönnä olevansa katkera.

”Enemminkin olen surullinen kiusaaji- en puolesta – ja yleisellä tasolla ärsyyntynyt ja turhautunut siitä, että keskuudessamme on tällaisia ilmiöitä ja ihmisiä.”

Kiusaaja kasvaa kieroön

Selän takana haukkuminen, valehtelu, mustamaalaus ja porukan ulkopuolel- le jättäminen.

Kaikissa yhteisöissä päiväko- dista työelämään löytyy kiusaa- jia, mutta ilmiöön ei suhtauduta kyllin vakavasti, vaan usein sitä vähätellään.

Antti Rönkä uskoo, että kerran opitut ikävät ja inhotta- vat käytösmallit jäävät helpos- ti päälle.

”Jos joku käytöstapa tulee normiksi, kukaan ei enää osaa muut- ta roolijakoa: joku on kusipää ja toinen kärsii.”

Vanhemmat pelkäävät usein, tuleeko oma lapsi kiusatuksi. Harvemmin pelätään, että lapsi voikin olla kiusaaja, vaikka juuri siihen rooliin oppiminen ruokkii huonoja henkisiä taipumuksia ja saattaa kasvattaa koko ihmistä kieroön.

”Ehkä kiusaajaksi kasvamista ei osata pelätä, koska varsinkin poikien maailmassa ja koulussa arvostetaan niitä, jotka ovat kovaaänisiä ja jotka näyttävät muita vahvemmilta. He voivat olla tule- via menestyjiä.”

”Ajatellaan, että kiusattu on ansainnut sen, että antaa itsensä tulla kiusatuksi”, Rönkä pohtii.

Koko maailma ei ole paha

Koulukiusaamisongelma on Antti Röngän mukaan tiedostettu viime vuosina paremmin. Hän viittaa esimerkiksi KiVa Koulu -hankkeeseen.

”Vaikka väkivaltaiset mekanismit ovat syväl- lä luolamiesgeeneissä, ja vaikkei kiusaamisesta päästäisi kokonaan eroon, mikään teko kiusaa- mista vastaan taistelemiseksi ei ole turha.”

”Jokainen meistä voisi aamulla katsoa peiliin ja kysyä, mitä voin tänään tehdä, että muilla olisi helpompaa. Empatian osoittaminen on ilmaista ja kaikilla on siihen mahdollisuus.”

Entä mitä neuvoksi kiusatuille?

”Asiasta kannattaa kertoa opettajalle, vanhem- malle tai kenelle tahansa aikuiselle, vaikka kynnys on korkea. Mitä aiemmin, sitä parempi.”

”Koulun pihalla tai luokassa tulee helposti harha, että koko maailma on näin paha, mutta se ei ole totta. Ulkopuolella odottaa se oikea maail- ma, jossa iso osa ihmisistä on kuitenkin yleensä hyvän puolella”, Rönkä rohkaisee.

JANNE VILLA

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Tulliportinkatu 34, Kuopio
050 3522516, www.esaairaksinen.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit – EDUNVALVONTAVALTUUTUKSET ym. asiakirjat

ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen

p. 044 211 9876, sähköposti tuomainen.leila.m@gmail.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO.OY

Ville Heikinheimo, Kristian Kakko, Anu Kolari,
Seppo Kolari, Katriina Manninen, Matti Reinikainen,
Ville-Veikko Sallinen

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax
www.kolari-co.fi

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 017-261 3065, 040-505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

19 53
KUOPION HAUTAUSTOIMISTO NIIRANEN

HAUTAUSALAN AMMATTILAISET

KUOPION HAUTAUSTOIMISTO NIIRANEN & KOIVUMÄEN KARTANO

Kuopion hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Pulinapaja tuo PALVELUT LÄHELLE

Ulkona sataa vettä, mutta sisällä loistavat kirkkaankeltaiset auringonkukat. Petosen seurakuntatalon tiloissa on juuri avautunut kaikille avoin Pulinapaja.

SPR VIERAILEE Pulinapajassa kaksi kertaa kuukaudessa. Pajalla käy kuukausittain 300 ihmistä. Kuvassa Leena Halmepuro.

MAIJU KORHONEN

tetaan varaamaan aika lääkärin vastaanotolle”, sanoo sairaanhoitaja **Leena Halmepuro**.

Monipuolinen palvelukeskus

SPR:n lisäksi pajassa ovat vierailleet sosiaalityöntekijä ja Kela. Pulinapaja tekee vahvaa yhteistyötä myös TE-toimiston kanssa.

”Petosella pitää olla olohuone, johon voi tulla useampana päivänä viikossa. On tärkeää, että voimme tarjota maksuttoman nettiyhteyden, jotta kävijät voivat asioida sähköisesti esimerkiksi Kelan ja muiden viranomaisten kanssa”, diakoni **Martti Olsen** sanoo.

Pajasta saa tietoa myös muista alueen palveluista. Petosella toimii Tukikohta-seurakunta, joka jakaa ylijäämäruokaa. Lisäksi diakoniatyöntekijöiltä voi varata aikoja kahdenkeskistä keskustelua varten.

Tyytyväisiä kävijöitä

”Pulinapaja lievittää yksinäisyyttä.”

”On joku paikka, mihin tulla ja missä saa tavata ihmisiä.”

Kävijöiltä saatu palaute lämmittelee Kirkisen ja Olsenin mieltä – he kun tekevät työtä täydellä sydämellään. Se näkyy muun muassa siinä, että Pulinapajan asiakkaat ovat ajatuksissa työajan ulkopuolellakin. Olsen kertoo tuoneensa pajaan esimerkiksi omenapuidensa ylijäämäsatoa. Lahjoituksia tulee myös seurakunnan ulkopuolelta, esimerkiksi päivittäistavarakaupoilta ja vapaa-aikatalo Pinarilta.

”On tosi upeaa tehdä tällaista työtä yhdessä eritaustaisten ihmisten ja porukoiden kanssa”, Kirkinen iloitsee.

Olsen hymyilee vieressä ollen samaa mieltä työparinsa kanssa.

”Tyytyväinen ilme kävijöiden kasvoilla on paras palaute”, hän toteaa.

MAIJU KORHONEN

Pulinapaja Petosen seurakuntatalolla ma, ti ja to klo 10–12.

Diakoniatyöntekijä **Maarit Kirkinen** aloittaa ruokarukouksen. Pöytien ääressä parinkymmenen ihmisen kuoro toistaa Kirkisen sanat ja siirtyy sitten noutopöydän ääreen. Tarjolla on runsas puuroaamiainen ja jälkiruokaksi pullakahvit.

”Pappilan hätävara”, Kirkinen toteaa tarkistettuaan jälkiruokatarjonnan.

Aamiainen yhdessä

Pulinapaja kokoontuu Petosen seurakuntatalolla kolme kertaa viikossa. Toiminta

kestää kaksi tuntia. Väkeä tulee ja menee oman aikataulunsa mukaan. Pajassa on mahdollista syödä maittava aamiainen, juoda pullakahvit, jutella kuulumisia ja lukea päivän lehti. Välillä pajaan tulee vierailijoita, jotka täydentävät pajan ohjelmaa omalla erikoisosaamisellaan. Tänäpäin mukana on SPR. Maksuttomassa terveystieteessä on mahdollista saada ohjausta, neuvontaa terveysasioissa ja tukea elämänhallintaan sekä mittauttaa verenokeri ja verenpaine.

”Tarvittaessa asiakas ohjataan eteenpäin muihin tutkimuksiin tai häntä keho-

KOLUMNI

Eriparisukat ja kaakaoviikset

Lapseni lähti kotoa jalassaan eriparisukat, toinen lähti kaakaoviikset suupielissään. Minä lähdin tilanteesta hermot hieman kireällä. Mietin, että kunhan tästä eteisen lähtökaakoksesta selvittää, pyyhittää sitten naamaa ja onhan tuolla lapsella kuitenkin sukat kengissään, vaikkakin eriparia. Mietin, miltähän tämä nyt ulospäin näyttää, kun lapsi viilettää kaakaoviiksissään ulkona. Olin myös hieman pettynyt siihen, että en ollut saanut kaikkea ihan mallilleen hoidettua.

Nämä mainitut hetket ovat pieni ja aika harmiton tapaus arjen kiireen keskellä, mutta tulivat kuitenkin mieleeni pohti-

essani vanhempien arjessa jaksamista. Luin Hesarissa 9.10. olleesta artikkelista vanhempien uupumisen syistä. Siinä kerrottiin tutkimuksesta, jossa muun muassa täydellisuuden tavoittelu ja vertailu toisiin vanhempiin nostettiin esille uupumukseen vaikuttavina tekijöinä.

Itse tunnistan omassa elämässäni myös sen, että kun on monia asioita hoidettavana, tulee riittämätön olo. On ymmärrettävää, että myös uupumus vaanii vanhempia.

On pitänyt tajuta oma rajallisuutensa ja oppia tarvittaessa myös pyytämään

apua, kun ei itse veny kaikkeen. Ulko-kuori ei myöskään täydellisine somekuvineen ole se pääasia, vaan se, miten oikeasti menee ja miltä sisällä tuntuu. Äitinä toivon arjessa täydellisen suoriutuksen sijaan riittävän hyvän olevan ok. Olisi kivempi ajatella, että riittää sellaisena kuin on. Ja jos ei voimat riitä kaikkeen, saisi pyydettyä apua. Toiveeni olisikin, että välittäminen toisiamme kohtaan näkyisi ja tuntuisi teoissamme, katseessamme ja sydämessämme.

JENNI NISKANEN

ANTTI YRJÖLÄ

JUMALAN avulla jättiläistä vastaan

Kertomus Daavidin ja Goljatin taistelu muistuttaa siitä, että Jumala pitää huolta pienistä ja heikoista.

Taistelutantereella on meneillään jännitys-näytelmä. Jättimäinen filistealainen palkkasoturi herjaa Israelin sotajoukkoja ja Jumalaa. Nuori paimenpoika kohtaa pelottavan vihollisen ja kukistaa hänet heiveröisin asein.

Ensimmäisen Samuelin kirjan luvussa 17 kuvattu **Daavidin** ja **Goljatin** kohtaaminen on yksi tunnetuimmista raamatunkertomuksista. "Taistelu Goljattia vastaan on vasta alkusoittoa Daavidin pitkälle tarinalle. Kannattaa lukea Raamatus-ta koko laaja kertomus hänestä", Vanhan testamentin sekä Lähi-idän kulttuurin ja kirjallisuuden emeritaprofessori **Anneli Aejmelaeus** sanoo.

Myöhemmin Daavidia kuvataan voittoa sotapäällikkönä ja esimerkillisenä, joskin inhimillisesti erehtyvänä kuninkaan. Tässä kertomuksessa hän on vasta nopealiikkeinen nuori poika, joka ei ryhdy käsikähmään vaan nokkelasti surmaa vastustajan kivilingolla kauempaa.

Pienten ja heikkojen puolella

Kuten monen muunkin Vanhan testamentin kertomuksen, myös Daavidin ja Goljatin tarinan alku-perää on vaikea määrittää.

Daavid on henkilönä on niin kaukaista menneisyyttä, ettei siitä ajasta ole olemassa

autenttista dokumenttiaineistoa. Jotkut tutkijat pitävät häntä taruhahmona, mutta Aejmelaeus on toista mieltä.

"Daavid oli Juudan valtakunnan kuningashuoneen kantaisä. Vanhin, tosin kiistelty todiste hänestä on Danista löytynyt muistomerkki, jossa mainitaan Bet David, Daavidin huone."

Aejmelaeuksen mukaan Daavidin ja Goljatin kaksintaistelu kuuluu niihin kertomuksiin, jotka esittävät Daavidin ihanteellises-sa valossa, mutta samalla myös Israelin Jumalan palvelijana.

Asetelma on lähes sadunomainen, ja siinä on monista kansantarinoista tuttuja piirteitä. Päähenkilö, isänsä nuorin poika, voittaa ylivoimaisen vihollisen ja saa palkinnokseen kuninkaan tyttären ja kansan suosion. Kertomuksen viesti on selkeästi teologinen.

"Daavid ei voita oman nokkeluutensa avulla vaan siksi, että Jumala antaa hänelle voiton vihollisesta. Raamatun erikoisuus on se, että Jumala on pienten ja heikkojen puolella. Muis-sa kulttuureissa ihannoidaan vahvuutta ja sankaruutta."

Ihme tulee suuremmaksi

Aejmelaeuksen mielestä on kiinnostavaa huomata merkkejä siitä, miten kertomus Daavidista ja Goljatista on kehittynyt aikojen saatossa.

"Toisella vuosisadalla ennen Kristusta syntyneessä Vanhan testamentin kreikankielisessä käännöksessä, *Septuaginta*-sa, kertomus on paljon lyhyempi kuin hepreankielisessä masoreettisessa tekstissä, joka on juutalaisten ja myös raamatuntutkimuksen virallinen teksti."

Septuagintan kertomuksessa Daavid on nuori soturi, kuningas Saulin aseenkantaja, hepreankielisessä vielä isänsä paimenpoika. Goljat taas on lyhyemmässä tekstissä neljä kyynärää pitkä, myöhemmin kuusi kyynärää eli lähes kolme metriä.

"Daavidia pienennetään ja Goljattia suurennetaan. Ihme näyttää vielä suuremmalta. Punainen lanka pysyy kuitenkin samana. Vähäinen ja halveksittu voittaa Jumalan avulla."

"Taistellessaan ylivoimais-ta vihollista vastaan juutalaiset vetosivat aikoinaan Jumalan Daavidille antamaan voittoon. Myös yksityinen ihminen voi kokea elämässä ylivoimaiselta tuntuvia vaikeuksia ja taisteluita ja turvautua Jumalan apuun samalla tavalla kuin Daavid.

"Kertomuksen ydinajatus, että Jumala auttaa pieniä ja hädässä olevia, voi silloin tuntua rohkaisevalta. Toisaalta sama ajatus voi löytyä helpommin muualta Raamatusta", arvelee Aejmelaeus.

ANU HEIKKINEN

Pitopalvelua

**Ilon ja surun keskellä
olemme palveluksessanne**

Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät ja lämpimät pitopöydät.
*pitopöytä sisältää tuoreet ruiskuoriset riisipiirakat ja perunarieskat ilman lisämaksua

Kotileivonnaiset tilauksesta, ilmainen kotiinkuljetus

Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henkilökunta jne.

Kotileipomo S Pitopalvelu PIIRAKKA & PULIKKA

Sari Tenhunen

p. 050 305 1737

piirakkapulikka@hotmail.com

**Asianajotoimisto
Kalevi Pitkänen Oy**

Puistokatu 6,

70110 KUOPIO

puh. 017 282 2211

faksi 017 232 3101

www.kalevipitkanen.com

aatsto@kalevipitkanen.com

KOTISIIVOUSPALVELUT
ammattitaitoa kotisi parhaaksi

talousasema.fi
0440-769 670

KOTITALOUS
VAH 50 %

YKS.SOS.PAL
TUOTTAJA

**APUA ASIAKIRJOJEN
LAADINTAAN**

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset sekä
erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451

toimisto@kuopioninvalidit.fi

• Matot
• Vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
pyykkisatama.fi

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45, p. 046 921 4720,

JOKA PÄIVÄ 8-18

verkkokauppa avoinna 24/7

linjurinkukka.com

info@linjurinkukka.fi

**Luotettavaa ja ammattitaitoista
Kukka-, hautaus- ja pitopalvelua**

Palvelemme Tuusniemellä, Riistavedellä,
Vehmersalmella sekä lähikunnissa

Kukatupa

Kukatupa, Huoltotie 5, Tuusniemi p. 017-661610

Luotettava. Laadukas. Kuopiolainen.

1
TAKSI
YKKÖSET

TILAA TAKSI
0200 11101

www.taksi1.fi

Taksilla turvallisesti ovelta ovelle.

0100 0700

Puhelun hinta 2,76 €/puh. +0,35 €/min.

Veteraani- tai eläkeläiskorttia esittämällä
alennus taksimatkan hinnasta:

Veteraanit -20%

Eläkeläiset -10%

VOIKAA HYVIN siellä taivaan sylissä

Pyhäinpäivänä katse kääntyy taaksepäin, kun muistan edesmenneitä läheisiä. Kiitos siitä, kun olitte elämässäni. Muistan teitä lämmöllä ja sytytän kynttilän.

Monet vievät hautausmaalle kynttilän. Joku sytyttää sen kauan sitten eläneelle isoäidille, toinen vastikään poisnukkuneelle puolisol-le. Ikävät ovat erilaisia ja silti yhtä riipaisevia. Kuinka katoava ihminen onkaan? Kuin leikkokukka, joka loistaa hetken ja sitten kuihtuu pois. Joku otetaan pois silmänräpäyksessä, toisen riuduttaa pitkä sairaus.

Elämä on kallis lahja

Katoavaisuuden tuntu saa nostamaan katseen ylöspäin. Tähtitaivaskin kertoo ihmisen pienuudesta. Olemme vain tomua ja tuhkaa. Se tekee-kin elämän niin kalliiksi lahjaksi. Päiviä ei ole rajattomasti. Tämän unohtaa arjen kiireessä ja lankeaa jopa ajan tappamisen syntiin.

Taivas kertoo myös toisenlaisen viestin. Kaikkeus on suurempi kuin ihminen luulee, näkyvä maailma ei ole kaikki mitä on – emmekä me pelkkää tähtipölyä. Tomu kyllä palaa maahan, mutta henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanutkin, kuten Saarnaajan kirjassa sanotaan.

Siksi pyhäinpäivä kertoo jälleennäkemisen toivosta. Poisnukkuneet läheiset ovat kirjaimellisesti edesmenneitä eli edeltä kävijöitä. Heidät otettiin siihen syliin, johon me elävät tulemme kohta perässä. Tämä tuo lohdun suruun. Hän on poissa, mutta ei lopullisesti.

Hyvin käy teillekin

Miksi edesmenneitä kutsutaan pyhiksi? Ovatko he parempia ihmisiä kuin me elävät? Kyllä ja ei. Sanalla pyhä tarkoitetaan kaikkea poikkeuksellisen lähellä Jumalaa ja hänen erityisessä käytössään olevaa. Ajatellaan vaikka ilmauk-

sia pyhäpäivä, pyhä kirja tai pyhä paikka. Ne ovat erityisiä Jumalan toiminnan välikappaleita.

Samoin edesmenneet ovat lähempänä Jumalaa kuin me muut. He ovat astuneet väliverhon läpi toiseen maailmaan ja syvempään tapaan levätä Jumalan sylissä. Siksi heitä kutsutaan pyhiksi. He näkevät ja ymmärtävät enemmän kuin me.

Apostoli Paavali sanoo kauniisti, että nyt Jumala on meille arvoitus, jota katsomme epäsuorasti, kuin peilin kautta. Mutta tulemme vielä näkemään kasvoista kasvoin ja silloin vajavainen tietomme täydellistyy.

Hautausmaan portille voisi siis laittaa kyltin: he tietävät. Aavistus on muuttunut varmuudeksi. Me elävät taas kuulumme ihmiskunnan pieneen vähemmistöön, joka vielä kysyy, mitähän kuoleman rajan takana on.

Perille päässeet katselevat meitä hymyillen hyväntahtoisesti. Olkaa rauhasa, hyvin teillekin käy. Meidän rukouksemme kantavat teitä.

Kiitos ja kaipaus

Kun edesmennyttä pysähtyy muistelemaan, ehkä vielä valokuvan kanssa, muisti tekee valikointityötä. Se poimii varastostaan hetkiä, tunnelmia, tapah- tumia ja mielikuvia. Näin läheisen elämä kiteytyy pieniin kuviin, joissa tallentuu jotakin olennaista hänestä.

Silloin saattaa tulla erikoinen tuntu. Hän on poissa ja samalla läsnä. Ikään kuin hänestä olisi jäänyt jonkinlainen henkinen jälki leijumaan ilmaan.

Muisteluun liittyy usein kiitos. Kiitos kaikesta hyvästä ja kauniista, jota koimme yhdessä. Muistan ilolla sinulta oppimaani. Ystävyytesi lämmit- tää edelleen, vaikka sinua ei enää ole.

Rakkautesi ympäröi minut, vaikka et enää pidäkään minua sylissäsi.

Surukin tulee muistelun seuralai- sena. Arjen menossa toisen poissaolo unohtuu, kun elämä on löytänyt uuden uoman. Mutta kun pysähtyy muiste- lemaan, ikävä palaa takaisin. Mikään muu ei sittenkään ole täyttänyt toisen jättämää tyhjää paikkaa. Kaipa- han häntä edelleen.

Kaikki kyyneleet pyyhitään

Joillekin vainajien päivä on raskas, koska edesmenneeseen liittyy jotakin kipeää. Katumus painaa mieltä. Miksi olin niin kylmä ja kova hänelle? Miksi en löytänyt hyviä sanoja? Miksi jäi pyytämättä anteeksi?

Tässäkin näkyy elämän keskeneräis- syys. Opimme kyllä, mutta joskus liian myöhään. Jälkeenpäin oma ymmärtä- mättömyys painaa ja ihmetyttää. Miten saatoin olla niin sokea?

Näin kuolema tuo ihmisenä kasva- miseen kipeän ulottuvuuden. Omia virheitä ei voi enää korjata. Toisen haavasta tulee minunkin haavani.

Myös perille päässeet tuntevat kipua. Siellä-kin on monenlaisten keskeneräisyyksien riepotelemia ihmisi-ä, jotka nyt näkevät elämänsä kirkkaam- min kuin tässä ajas- sa. Se, mikä kätkettiin itseltä, tulee vihdoin valoon. Toista satutta- nut ymmärtää tekonsa, lähimmäisensä ohi mennyt näkee laiminlyöntinsä.

Edesmenneiden katumusta sävyt- tää kuitenkin toivo. Oman rikkinaisyy- den paljastuminen parantaa ja syntien sureminen puhdistaa, sillä se tapah- tuu Jumalan ja enkelten seurassa. Näin kaikki kyyneleet pyyhitään ja ihminen eheytyy vähitellen. Hänestä tulee se, miksi Jumala on hänet tarkoittanut.

Tämä antaa valoisaa näkökulmaa vaikean ihmisen muisteleamiseen. Hän ei ole enää sitä, mitä hän oli ennen. Hän pyytäisi anteeksi, jos voisi.

Sen tietäminen ei tietenkään pyyhi pois niitä vammoja, joita hän aiheutti eläessään. Mutta se vapauttaa koston- ta ja kaunasta. Edesmenneen iankaik- kisuusmatkaa voidaan siunata, vaika hänen tekemänsä haavat satuttavat edelleen.

Yhteys jatkuu

Palava kynttilä on rukouksen symbo- li. Ja enemmänkin. Pelkkä kyntti- län sytyttäminen on jo rukousta, kun se tehdään tietoisena hyvän Jumalan läsnäolosta. Siksi pyhäinpäivän kynt- tilät saavat aivan erityisen merkityk- sen. Niiden kautta me rukoilemme edesmenneiden puolesta. Pyydämme Jumalaa pitämään heistä hyvää huolta.

Myös rajan toisella puolella pala- vat rukouskynttilät. Perille päässeet muistavat meitä, jotka olemme vielä matkalla. He liittyvät enkelten, Pyhän Hengen ja itse Jumalan Pojan esiru- koukseen, jolla meitä eläviä vedetään taivaan kotia kohti.

Tätäkin on uskontun- nustuksessa mainittu pyhien yhteys. Juma- la on antanut rukousyh- teyden ihmisten välille, eikä kuolemakaan erota sitä, minkä Jumala on yhdistänyt. Siksi elävät ja edesmenneet kantavat edelleen toisiaan rukouksin. Pyhäinpäivän kynttilän liekki nousee korkealle.

Pyhäinpäivä
kertoo
jälleennäkemisen
toivosta

Palava
kynttilä on
rukouksen
symboli

Häyö Siilinjärvellä

KIRKKOHÄÄT vähällä vaivalla

Vihille arki-iltana, helposti. Tämän tilaisuuden käytti kuusi paria Siilinjärven seurakunnan 19.9. järjestämässä Häyössä.

NINA BREDENBERG ja Mika Pöyhönen halusivat pyytää maistraatissa solmitulle avioliitolleen siunauksen kirkossa. Kirkossa juhlassa olivat mukana kaksi perheen lapsista.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Tämä tuli hyvään saumaan. Mieheni olisi halunnut naimisiin aiemmin, mutta minä halusin kirkkohäät. Arjen keskellä niitä ei ole ollut voimia järjestää”, häyössä vihitty **Mari Ukkonen** sanoo.

Monelle Siilinjärven Häyön parille naimisiinmeno oli juhlahetki pitkän yhteisen taipaleen varrella.

”Ollaan oltu jo kymmenen vuotta yhdessä. Nyt me mennään naimisiin, vihdoinkin viimein”, Mari Ukkonen iloitsee.

”Vähän ihmisiä, nopea toimitus, ei suuria juhlia”, Ukkonen listaa Häyön hyviä puolia. Hänelle on kuitenkin tärkeää pukeutua valkeaan häähäpukuun ja saada olla päivä prinsessana. Lähipiiri innostui valmisteluista niin, että kirkon pihaan kurvasi koristeltu hääautokin.

Häyö-tapahtuma karistaa ennakko-luuloja kirkkohäiden koosta ja työläydestä. **Nina Bredenbergin** mielestä kirkko kuuluu osaksi naimisiinmenoa, mutta samalla mielikuva kirkkohäistä on mahtipontinen.

Ensimmäisiä omia häitään hänkin aikanaan valmisteli monta kuukautta.

”Arkemme on hektistä, ja tällaisessa vaihtoehdossa korostui helppous ja stressittömyys. Vietettiin kirkkohäitä tavallisen arkipäivänä.”

Uusi alku alttarilta

Nina Bredenberg ja **Mika Pöyhönen** astelivat Siilinjärven kirkon alttarille avioliiton siunaamiseen. Pari solmi kesällä avioliiton maistraatissa – toisen kerran tois-

tensa kanssa. ”Menimme naimisiin vuonna 2015, sitten erosimme ja vuosi sitten palasimme yhteen. Tiedämme, mitä on elää toisen kanssa myötä- ja vastoinkäymisissä. Alttarilla ajattelin, että siinä hän nyt haluaa seistä kaiken kokemamme jälkeen”, Nina Bredenberg sanoo.

”Tässä ollaan tosissaan ja sitoutuneina”, Mika Pöyhönen kertoo, mitä mielessä liikkui vaimon rinnalla alttarilla seistessä.

Pöyhöselle mieleen jää myös hauska päivämäärä, vaikka tärkeintä oli vietää oman näköinen juhla oman rakkaan kanssa ja lähimpien ystävien seurassa.

Siilinjärven Häyö toteutettiin tarkoituksella arki-iltana ja päiväksi valikoitui vuoden 2019 kunniaksi torstai 19. syyskuuta. Yleensä kirkkohäitä vietetään lauantaisin ja suosituinta hääaika on kesä. Siilinjärven kirkon tilastojen mukaan kesähäät ovat myös isompia kuin häät muina ajan-kohtina.

Ensitreffit kirkon portailla

”Kyllä me nyt kirkon käytävä kävellään. Se on juhlallisempi”, Häyössä vihitty **Katri Rynnänen** sanoo.

”Kirkko on paras paikka, ei maistraatti”, puoliso **Erkki Rynnänen** painottaa.

Siilinjärven kirkko on tullut Rynnäsille tärkeäksi: se on kotikylän kirkko, ensitreffit oli sovittu kirkon portaalle ja niistä nyt liki 30 vuoden päästä pari meni samassa kirkossa vihille. Arki on hitsannut yhteen, ja kun lapset elävät jo omillaan, on enemmän aikaa yhdessä parina. Avioitumisesta on ollut puhetta, mutta nyt se tapahtui.

”Pienellä ajalla, ilman hössötystä”, Erkki Rynnänen sanoo.

”Ajateltiin, että nyt olisi helppo mennä, kun se on vain jäänyt eikä ole ollut suhteelle sinettiä. Nyt saadaan siunaus meidän liitolle”, Katri-vaimo korostaa.

Kirkossa kaikki on valmiina

Nopeilla ja helppoilla vihkitilaisuuksilla on kysyntää, ja Häyön tyyppisiä tilaisuuksia on järjestetty ympäri Suomen jo kymmenen vuoden ajan.

”Haluamme palvella seurakuntalaisia uudella tavalla: tarjota juhalle hienot puitteet ja pyhän tunnun pienellä vaivalla. Ei tarvita pitkiä valmisteluja”, Siilinjärven Häyön vihkipappi **Teemu Voutilainen** sanoo.

Häyö-tapahtumissa korostuu vihkimisen helppous, jossa tilaisuuden juhluvudesta ei tarvitse tinkiä.

Kirkossa on kaikki valmiina tunnelmalliseen ja vaivattomaan juhlahetkeen muinakin päivinä kuin vihkitapahtumissa. Seurakunnan jäsen saa kotikirkkosaan vihkimiseen laadukkaana peruspaketin ilmaiseksi: papin ja suntion palvelun, kanttorin soittaman musiikin ja juhlan tilan. Tämän päälle jokainen rakentaa juhlaansa haluamallaan tavalla, mutta kirkon puolesta juhlaan vihkihetkeen kynnys ei ole korkea eivätkä kustannukset nouse pilviin.

Häyö-tapahtuma havahduttaa siihen, että naimisiinmeno kirkossa on helppoa kuten maistraatissa. Kirkossakin voi mennä naimisiin vain parin todistajan läsnä ollessa.

Vuonna 2018 koko Suomessa seurakuntien jäsenten avioliitoista vain reilu

puolet (56 %) on kirkollisia vihkimisiä. Viime vuonna Siilinjärven seurakunnan jäsenien avioliittoja solmittiin 63 joista puolet kirkollisin menoin, ja Kuopiossa 448:sta seurakunnan jäsenen avioliitosta 242 eli 54 prosenttia solmittiin kirkollisesti.

SINI-MARJA KUUSIPALLO

Seuraava Hääyö järjestetään Kuopiossa ja Siilinjärvellä 20.2.2020 klo 20.

”VIHDON JA VIIMEINI!” Mari ja Manuel Ukkonen avioituivat Hääyössä, jossa yhdistyivät helppous ja juhlatuus.

19.9.2019 on myös Jaana ja Teemu Pohjolan hääpäivä. Parin vihki pastori Sanna Marin

- ✦ Kirkkohäät voi viettää, kun pariskunnasta vähintään toinen kuuluu kirkkoon.
- ✦ Naimisiin voi mennä, kun avioliiton esteet on tutkittu. Esteiden tutkintaan varataan aikaa seitsemän vuorokautta.
- ✦ Kirkon tai seurakuntasalin voi varata juhlatilaksi myös arkipäivänä vietettävään vihkimiseen. Seurakunnan jäsenille vihkitila ei maksa mitään. Kirkollisen avioliiton voi solmia myös muussa tilassa.
- ✦ Kun avioliitto on solmittu maistraatissa tai toisessa kirkkokunnassa, sille voidaan pyytää kirkollista siunausta.

Huippua KuPS

KUOPION seurakunnat onnittelevat kummipelikumppaniaan KuPSia mestaruudesta. Kiitos hienosta yhteistyöstä kauden aikana!

Kuopion pääsarjataso suurimmat urheiluseurat KuPS ja KalPa tekevät Kummipelit yhteistyössä Kuopion seurakuntien kanssa. Kummipeleihin kutsutaan kummeja kummilapsineen muun muassa seurojen lipputarjouksilla.

Kuopion ev.lut. seurakunnat ovat peleissä mukana järjestämässä monenlaista ohjelmaa ennen peliä ja erätuoilla: voit painaa rintanappeja kummin kanssa tai voit ottaa yhteis-

kuvan kummin, Ruusterin ja KalPa-pelaajien sekä KuPS-pelaajien kanssa. Voit myös osallistua Kumminkaa-luistelukisaan erätuoilla, muistathan ottaa omat luistimet mukaan!

Omat kuvat voi tэгätä #Kumminkaa ja samalla osallistut arvontaan.

Kirkko järjestää Kummipelejä ympäri Suomea osana Kumminkaa.fi-toimintaansa.

Seuraava kummipeli on tammikuussa: KalPa – Ilves la 4.1.2020 klo 17.00 Olvi Areenalla. Kummilapsi istumapaikalle vain 5 € päätykatsomoissa (tarjous 7-15-vuotiaille lapsille, normaali 10 €).

Uskon näin

KOULUVUOSILTA Kiuruvedeltä kuuden vuosikymmenen takaa on jäänyt mieleen kertomus pitäjän ökytalon vanhimmasta pojasta, joka lopetti lukion tultuaan uskoon. Poika oli yhden uskontotunnin jälkeen sanonut kavereilleen: ”Minä sain herätyksen. Kello soi”.

Hyvä vitsi nauratti toisia ja sanoo itseäänkin, mutta kuinka olla: vain viikko tuon herätyksen jälkeen poika kertoi kääntyneensä Jehovan todistajaksi ja jättävänsä uuden uskonsa vuoksi niin koulun kuin kotitilansakin, jonka seuraavaksi isännäksi häntä todennäköisesti oli ajateltu.

Tämä nuorukainen ei ollut ensimmäinen eikä viimeinen, jonka elämän suunnan uskoontulo on dramaattisesti kääntänyt. Omalla Damaskoksen-tiellään sauluksista on tullut pauluksia koko kristinuskon kaksituhantisen historian ajan. Englantilaisista metodistit pystyvät sanomaan kääntymyksensä hetken päivän ja jopa minuutin tarkkuudella.

Yksi humaus vain, ja ihminen tuntee olevansa kuin uudestisyntynyt. Oudoltahan tämä tuntuu, mutta onhan maailmassa paljon muitakin kuin meitä tavallisia luterilaisia arkiuskovaisia.

Kuopiolaisen toimittaja-opettajan **Juhani Haposen** toimittaman *Näin Jumala minut löysi* -teoksen kahdeksantoista henkilön joukosta löytyy ainakin yksi, jolle jäi mieleen tuo suuren muutoksen hetki.

”Se oli 10.8. 1982”, kertoo Suomen olympiakomiteassa ja myöhemmin humanitäarisessä Fida-lähetysavustuksessa työskennellyt

Anneli Karras. Aiemmin päivällä hän oli keskustellut Helsingin Saalem-seurakunnan sielunhoitajan kanssa ja tunsikin työstä lähtiessään ja linja-autolle kävellessään, että ”tänään tapahtuu jotain”.

”Sielunhoitaja **Heli** soitti ja kysyi, haluanko antaa elämäni Jeesuselle. Mielelläni välähti, että jos en nyt vastaa myöntävästi, kiellän hänet, jota olen huutanut avukseni. Tulen uskoon sinä iltana”.

Happonen esittelee kirjassaan monia tunnettuja julkisuuden henkilöitä kuten pitkän ja ansiokkaan pankkiuran tehnyt **Ahti Hirvonen** tai muusikot **Pekka Simojoki** ja **Jukka Tolonen**. Pohjoissavolaisille tuttuja ovat iskelmälaulaja ja tangoprinsessa **Jaana Pöllänen** ja jo eläkkeelle siirtynyt Kuopion kaupungin hyvinvoinnin edistämisen johtaja **Heli Norja**.

Kertojen ammattijakautuma on kirjava papeista muusikoihin, lääkäreihin, tuomareihin, upseereihin ja lähetystyöntekijöihin. Uskoontulemisen lisäksi heitä yhdistää, että useimmat ovat enemmänkin mukana ns. vapaissa uskonliikkeissä kuin valtakirkossa. Helluntalaisuus korostuu, ehkäpä juuri Haposen omankin taustan vuoksi.

Eletään maailmanaikaa, jossa kirkko ja uskonto ovat ajautuneet henkisesti puolustuskannalle – ja kun katsotaan Suomen julkista keskustelua, joskus suorastaan jyrän alle. Teit niin tai näin, niin aina väärinpäin. Tämän tietäen on nostettava hattua, että jotkut tohtivat vielä julkisesti puhua uskoontu-

lostaan ja kertoa sen hyvistä seurauksista omalle elämälleen.

Jotkut tuntevat parantuneensa ei vain henkisesti vaan myös ruumiillisesti, jotkut ovat saaneet palavan halun lähteä lähetyskentille maailman eri puolille, jotkut antaneet kaiken työstä jäävän energiansa vapaaehtoisuustoimintaan kotimaassa. Muusikko **Jukka Tolonen** tapauksesta on saatu lukea aiemmin jo lehdistäkin, miten usko vapautti hänet huumeiden ja väkivallan kierteestä.

Mutta jos palataan jutun alkuun, niin enemmistö ihmisistä taitaa olla niitä, joita Jumala ei löydä heti ensisilmäyksellä. Useimpien kohdalla uskon juuret vievät lapsuuteen ja kasvavat vähittäin elämän erilaisten sattumusten myötä tai tapaamisissa toisten, jo valon nähneitten kanssavaeltajien kanssa.

Mitä valmiimpi ja odottavampi löydettävä on, sitä helpommin Jumala hänet löytää. Näin minusta tuntuu Haposen teoksen luetuani.

SEPPO KONONEN

LAPSUUSKODIN ilmapiiri vaikuttaa parisuhteeseen

On tärkeää pohtia lapsuudenkodin ja vanhempien parisuhdemallin vaikutusta omaan elämäänsä. Voi löytyä asioita, jotka vaikuttavat tiedostamattomastikin. Itse olen saanut vuosien aikana ymmärtää omaa historiaani ja se on auttanut korjaamaan myös omaa asennettani ja käytöstäni parisuhteessa”, kertoo kuopiolainen **Heli Norja**.

Hän on miehensä **Matin** kanssa mukana Kansan Raamattuseuran avioliittotyössä, ja yhdessä he ovat 40 avioliittovuoden ajan työstäneet omaa taustaansa ja yhteistä elämää myös erilaisissa tapahtumissa ja leireillä.

Uskoontulo vahvisti itseluottamusta

Heli Norja on perheen ainoa lapsi, syntynyt 1950-luvulla Ähtäriässä.

”Meillä oli siinä mielessä erikoinen perhe, että minulla oli tavallaan kaksi äitiä. Äitini oli uraihminen, ja hänen siskonsa eli tätini muutti meille hoitamaan minua, kun olin pieni. Äitini halusi, että lapsi hoidetaan hyvin.”

Norja kokee, että häntä on kannustettu, ihailtu ja rakastettu lapsena. Koti oli lämmin ja rakastava, vaikka äidin ja isän välit olivat viileät.

Perheen tragedia paljastui tytön ollessa 17-vuotias. Isällä oli vuotta nuorempi lapsi toisen naisen kanssa eri paikkakunnalla. Helillä oli siis velipuoli.

”Siihen aikaan tilanne oli hirveä. Jälkeenpäin olen ajatellut, että meidän elämämme oli suhteellisen tyyntä, mutta ilman vanhempien välistä lämpöä. Vanhemmat halusivat pitää kuitenkin kunnossaan.”

Äiti oli vetäytyvä, isä yltiösosiaalinen ja välillä myös kova juhlimaan. Vaikeista asioista ei keskusteltu.

”Tulin uskoon 25-vuotiaana, ja se vahvisti minun persoonani. Tiesin, että halusin itselleni turvallisen parisuhteen. Halusin, että tuleva mieheni ei käyttäisi alkoholia ja että voisin luottaa häneen kaikessa. En pitänyt myöskään isäni metsästysaseista kodissani, joten metsästys ei ollut toiveharrastus tulevalle miehelleni”, Heli Norja kertoo.

Ihanaa yhteisöllisyyttä

Matti Norja löytyi vuonna 1978 Jyväskylässä Raamattuseuran opiskelijailta. Seurusteltuaan 26 päivää nuoret menivät kihloihin ja seuraavana vuonna naimisiin.

”Vaikka emme tunteneet toisiamme, kuitenkin tunsimme. Meillä oli sama arvomaailma, olimme kotoisin samalta suunnalta. Tunsin suhteemme vakaaksi ja turvalliseksi. Ja sitä se on ollut 40 vuotta”, Heli Norja sanoo kiittolaisena.

”Toista ihmistä täytyy kuunnella isolla sydämellä ja isoilla korvilla. Tärkeää on kunnioittaa, keskustella ja jakaa kokemuksia. Hyväksyä, että lapsuutemme on muokannut meitä tavalla tai toisella ja tehnyt meihin myös traumoja.”

Lapsuuden perheessä vanhempien välillä ei ollut lämpöä, ja aluksi se olikin painolasti omassa suhteessa. Seksuaalisuutta piti käsitellä ja ymmärtää, että se voi olla hyvää ja kaunista.

HELI NORJAN PERHEALBUMI

Toista täytyy kuunnella isolla sydämellä ja isoilla korvilla

”Itselläni on ollut parisuhteessa täydellinen luottamus, mutta voin ymmärtää, että kokemukset saattavat myös horjuttaa perusluottamusta ja lisätä epäluuloisuutta.”

Heli ihailee Matin isoa sukua ja sen yhteisöllisyyttä sekä suvun hengellistä evankelistaperintöä.

”Olen saanut tuntea siellä ihanaa yhteyttä, jota en lapsena päässyt omassa suvussani kokemaan.”

HANNA VALKONEN

”PARISUHDE TARVITSEE AIKAA, hoitamista ja huoltamista. Ja kuulevaa sydäntä ja korvia. Sen mallin olemme toivottavasti antaneet viidelle aikuiselle lapsellemme”, Heli Norja kertoo.

Vaikeudet voivat kääntyä voimavaraksi

Epäluottamus omiin kykyihin ja kielteinen sisäinen puhe voivat olla seurausta menneistä kokemuksista niinkin kaukaa kuin lapsuudenkodin tunnelmista. Miten äitini suhtautui minuun, miten isä? Sainko osakseni rakkautta ja hellyyttä vai arvostelua ja tyytymättömyyttä?

Kukaan ei ole, onneksi, kokenut täydellistä lapsuutta, eivätkä lapsuuden kokemukset sellaisinaan johda onneen tai ongelmiin aikuisena. Runsaasti alkoholia käyttäneen isän pojasta ei välttämättä tule päihteiden liikakäyttäjää, väkivaltaa kokenut ei väistämättä käytä kuritusta omien lastensa kasvatuksessa. Kokemuksilla kuitenkin on eritasoisia vaikutuksia.

Tyypillisiä vaikuttavia lapsuudenaikaisia asioita ovat vanhempien päihde- ja mielenterveysongelmat, perheen taloudellinen epävarmuus tai vanhempien täydellinen omistautuminen esimerkiksi työlle. Näissä tilanteissa vanhemmalla ei ehkä riitä tarpeeksi aikaa ja voimavaroja vanhemmuudelle. Monenlaiset yksittäiset, yllättävät tapahtumat voivat muuttaa lapsuuden kokemusmaailmaa ja perheen ilmapiiriä. Oma tai läheisen sairaus ja kuolema ovat niistä traagisimpia. Vanhempien ero on myös iso muutos lapselle.

Turvaihmissen arvostus kantaa

Sellainen ihminen, johon on lapsena luotettu ja joka on saanut vanhempiensa

hoivassa kokea olevansa arvokas kaikkinen puutteineenkin, ei ole aikuisena yleensä liian ankara itselleen ja kanssaihmisilleen. Ihanteellista olisi, jos turvallinen lapsuuden aikuinen olisi oma vanhempi, mutta se voi olla myös joku muu henkilö: isovanhempi, sukulainen, hoitotäti, opettaja. Lapset ovat taitavia löytämään turvaihmissa ja kiinnittymään heihin.

Turvallisen kiintymyssuhteen kokeen omanarvontunne on myönteinen ja elämän valinnat tulee tehtyä itseään ja toisia arvostaen, hyvää tahtoen. Sisäinen puhe on silloin pääsääntöisesti kannustavaa ja hoivaavaa. Kun tulee vastaan tilanteita, joissa omat taidot eivät riitä tai tulee käyttäytyttyä jotenkin typerästi, sisäisen puheen tuomio ei ole armoton. Läsä on koko ajan turvallisilta aikuisilta sisäistynyt lohduttava ja epätäydellisyyttä hyväksyvä puoli, joka sanoo ”ei ole vaarallista epäonnistua, sinä olet arvokas ja hyvä ihminen”.

Lapsuudessa koetut vaikeudet voivat kutienkin kääntyä voitoksi, henkilökohdaisiksi voimavaroiksi ja selviytymistarinoiksi. Kokemukset kasvattavat ja lisäävät sopeutumiskykyä.

Lähteet:
mll.fi, vaestoliitto.fi

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Jooa Jeremias Kähkönen, Miko Matias Luukkanen, Oliver Okkonen, Anssi Ilo Elias Ojala

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Iiro Samu Severi Sinisalo ja Heidi Birgit Hakkarainen

KUOLLEET

Aino Irene Hartikainen 94, Sisko Hilja Kainulainen 75, Aila Ritva Mirjami Pirskanen 80, Liisa Inkeri Nylund 91, Toni Petteri Koivistoinen 38, Helli Johanna Malinen 91, Antti Ensio Johannes Forsberg 93, Kyösti Kalevi Hakulinen 78, Anna Katri Parviainen 96, Inka Marjatta Vepsäläinen 95, Marja-Leena Tikkanen 70, Eeva Liisa Huotari 87, Pentti Johannes Pentikäinen 86, Leena Hannele Toivanen 65, Matti Kalervo Mustonen 69, Meeri Hartikainen 90, Raili Annikki Pulkkinen 83

ALAVA

KASTETUT

Pinja Jenna Maaria Mikkonen, Linnea Inna Sofia Suhonen, Minea Ilona Komulainen, Ilona Karelia Savola, Paulus Aapo Eliel Honkala, Matilda Martta Sofia Sihvola, Helmi Anna Evelia Väisänen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Niko Tapani Tasala ja Kirsi-Marja Anniina Kuosmanen

KUOLLEET

Elna Maria Hartikainen 93, Anja Marjatta Simonen 92, Leo Olavi Pussinen 75, Seppo Kalevi Vainikainen 83, Helvi Irene Voutilainen 91, Aili Inkeri Kallio 82, Anna Turtiainen 95

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Minja Aino Elena Kantell, Muuruvesi; Ville Valtteri Voutilainen, Riistavesi; Aava Ester Helena Rönkä, Nilsiä; Miska Benjam Salo, Riistavesi. Helmi Orvokki Juutinen, Muuruvesi; Andreas Lenni Eemeli Arola, Juankoski; Iida Miina Maria Anneli Hyvönen, Nilsiä; Otso Eemil Ilmari Yletyinen, Nilsiä; Leevi Johannes Kuusinen, Riistavesi; Pauliina Nea Maarit Miettinen, Riistavesi.

KUOLLEET

Ulla Hannele Rautiainen 58, Juankoski; Kaisa Annikki Rönkä 83, Muuruvesi; Vesa Valio Tirkkonen 81, Kaavi; Aino Alina Hakkarainen 91, Kaavi; Aino Sofia Korhonen 93, Nilsiä; Aune Kaarina Voutilainen 99, Vehmersalmi; Hannu Veijo Parviainen 66, Juankoski; Anna Liisa Hiltunen 88, Tuusniemi; Klaudia Koistinen 88, Kaavi; Pentti

Aukusti Holm 73, Vehmersalmi; Anne Ester Oikarinen 58, Kaavi; Martti Jokinen 77, Juankoski; Vieno Kaarina Hiltunen 99, Nilsiä; Elsa Eliina Hartikainen 87, Nilsiä, Elvi Elisabet Tiilikainen 82, Nilsiä; Seppo Aulis Asikainen 70, Vehmersalmi; Kalevi Petter Koponen 91, Vehmersalmi; Veikko Johannes Ollikainen 87, Kaavi; Tauno Olavi Holopainen 67, Tuusniemi; Paavo Antero Miettinen 64, Kaavi; Seija Anneli Heikkinen 65, Kaavi; Anna-Liisa Sonninen 69, Vehmersalmi; Katri Pekkarinen 96, Nilsiä; Martti Eelis Vartiainen 76, Säyneinen; Toini Hämäläinen 96, Nilsiä; Ella Kaarina Antikainen 96, Kaavi; Irma Kyllikki Taskinen 65, Nilsiä; Matti Olavi Pääkkönen 83, Nilsiä; Seija Mirjam Kainulainen 63, Nilsiä; Elsa Marja Knuutinen 82, Vehmersalmi; Pentti Ilmari Miettinen 72, Vehmersalmi; Aino Elina Järvinen 86, Tuusniemi; Markku Uolevi Vesterinen 64, Vehmersalmi.

KALLAVESI

KASTETUT

Roosa Ester Aurora Tuomisto, Pinja Alexia Vanttinen, Annie Ilona Oksanen, Liina Elle Matilda Kantosalo, Siiri Maija Matleena Koistinen, Roope Jaakko Johannes Pihavaara, Hilla Leena Olivia Savolainen, Onni Verner Sallinen, Noomi Maria Peltokorpi, Edith Amelina Masar, Topi Elias Repo, Malin Kanerva Kyllönen, Helmi Ellen Kirjavainen, Eetu Antti Olavi Lappi, Mikael Toivo Markus Juhani Ahokas, Eemi Valtteri Korhonen, Tuulia Iisa Evelia Korhonen, Villeveikka Juhani Hukkanen, Eino Olavi Yrjänä Kukkonen, Aisla Kaija Annikki Jääskeläinen, Elmo Taneli Matias Korhonen, Aino-Kirsikka Eskola, Ellen Alissa Emelina Rautiainen, Hilla Liisa Alina Soininen, Aava Lilja Aurora Lukkari, Pihla Aliina Ruotsalainen, Hertta Peppi Emily Rytkönen

KUOLLEET

Esko Juhani Konttinen 74, Onni Koskinen 85, Hilma Maria Oksman 93, Anja Marketta Eskelinen 58, Aune Marjatta Kröger 86, Eino Ilmari H aikarainen 87, Viljo Antero Vanhanen 86, Pentti Asikainen 87, Salme Annikki Ihalainen 85, Tyyne Marjatta Uhlbäck 83, Toivo Martti Puranen 91, Kaija Liisa Bergström 92, Martti Juhani Lavikainen 67, Erkki Ensio Pääkkönen 85, Teuvo Olavi Eskelinen 83, Krista Mariia Sorvisto 37

MÄNNISTÖ

Kastetut

Selma Liisa Ilona Vannesluoma, Veli-Miira Sami Kristian Sipilä, Sofia Iisa Eveliina Kauhanen, Iina Emilia Hodju, Isla Olivia Laurila, Venla Merja Anelma Tirkkonen

Avioliittoon kuulutetut

Jari Antero Väänänen ja Noora Ilona Kivi

Kuolleet

Juho Henrikki Koistinen 63, Pirkko Johanna Heikkinen 71, Auvo Ensio Turunen 87, Aino Eliina Heikkinen 86, Vesa Antero Väätäinen 72, Eila Maria Rissanen 65, Ulla Inkeri Markkanen 87, Risto Pekka Karhunen 61, Pauli Johannes Mustonen 67, Maija Liisa Miettinen 90, Katja Susanna Tirkkonen 46, Ritva Maria Grönfors 73, Maire Liisa Sulin 91, Maija Liisa Tuovinen 93, Jaakko Johannes Kettunen 92

PUIJO

KASTETUT

Elias Viljo Veikko Räsänen, Jooa Benjamin Toikkanen, Elsi Loviisa Eronen, Aukusti Toivo Antero Vierimaa, Ida Pihla Juulia Ruotsalainen, Niki Juha Johannes Lappalainen, Voitto Emil Aleksis Taipale, Aino Pihla Eveliina Mikkonen, Iina Maria Liisabella Väänänen, Stella Aurora Ruuth, Donna Maria Ruuth, Elea Aurora Saukko

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Pekka Juhani Leinonen ja Maria Charlotta Sojakka

KUOLLEET

Elna Maria Tuunanen-Virolainen 90

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Elmiina Aino Annikki Manninen, Aapo Juhani Taavitsainen, Akseli Väinö Vilhem Kukkonen, Aatu Hannes Taavetti Tiilikainen, Severi Pekka Aukusti Saastamoinen, Elea Sofia Järveläinen, Mila Erin Rianna Lentz, Jiri Olavi Tusa, Sulo Luukas Kristian Lappalainen, Mariella Edith Ariana Akhawan, Saimi Vieno Emilia Rissanen, Ellen Helmi Sofia Lintunen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Hilma Katri Mirjami Kankkunen ja Erkki Juhani Ryynänen

KUOLLEET

Tiina Susanna Väänänen 46, Meeri Irene Roivainen 94, Mikko Olavi Niskanen 93, Taina Marjatta Kinnunen 72, Markku Pekka Pesonen 71, Kaisu Kyllikki Puustinen 85, Eva Marita Julkunen 85, Raimo Toivo Riekkinen 85, Mirjami Simonen 81

TWAARNA

Twaarna

KAaksi TÄRKEÄÄ KÄSKYÄ: Rakasta Jumalaa ja rakasta lähimmäistäsi. Oikeastaan saman käskyn kaksi puolta, kuin kolikossa!

TOIVO LOIKKANEN 20.10.

SANALLISTA

Pyhäinpäivä

AUTUAITA OVAT hengessään köyhät, sillä heidän on taivas-ten valtakunta. Autuaita murheelliset: he saavat lohdutuksen. Autuaita kärsivälliset: he perivät maan. Autuaita ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano: heidät ravitaan. Autuaita ne, jotka toisia armahtavat: heidät armahdetaan. Autuaita puhdassydämiset: he saavat nähdä Jumalan. Autuaita rauhan-tekijät: he saavat Jumalan lapsen nimen. Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden vuoksi vainotaan: heidän on taivasten valtakunta.

Matt. 5:3-10

Helminauha

MUISTO LÄHEISESTÄ on kuin keko elämän hetkiä. Se koostuu erilaisista muistikuvista ja vaikutelmista. Vaikka elämä olisi pitkä, usein nuo muistiin jääneet asiat ovat lyhyitä katkelmia tai hetken helmiä.

Muistan hetken, miltä tuntui olla hänen seurassaan. Saatan muistaa herakan naurun tai hauskan tavan. Katse, keskustelu tai kuva menneestä painuu mieleen. Ohikiitävästä hetkestä voi tulla tärkeä, helmeksi tiivistyvä muisto.

Joku helmistä voi nostaa mieleen suuttumuksen. Voisiko tummentuneet helmet jättää pois matkasta? Omaa oloakin helpottaisi, jos oppisin antamaan anteeksi myös tuon suuren rajan taakse.

Se, mikä aiemmin kuolleista läheisistä elää mukanamme, säilyy mukana tuleviin päiviin. Meillä on näissä palasissa sekä kipua että rikkautta. Kannamme niitä itsessämme ja saatamme kertoa ainakin osan niistä eteenpäin. Läheisen muisto voi olla meille kuin helminauha, jota kannamme mukana.

Haluaisin lähettää hänelle terveisiä ja toivottaa suurinta mahdollista hyvää. Sytytän muistokynttilän ja luen rukouksen: *Armon ja laupeuden Jumala. Anna tästä elämästä lähteneelle sisarellemme/veljellemme ikuinen lepo. Valaise kirkkaudellasi hänen viimeinen matkansa ja suo meidän viettää tänään hänen muistoaan tulevan elämän toivossa. Sinun pyhät enkelisi kantakoot hänet autuaitten joukkoon. Saakoon hän rauhan luonasi paratiisissa. Anna Poikasi kärsimysten ja esirukousten olla hänen turvanaan. Kuule meitä Jeesusksen Kristuksen, rakkaan Poikasi tähden. Aamen.*

HANNA VASILJEV
vs. rovastikuntapastori
Alavan seurakunta

Tietokoneapu
puhelimet & tabletit
**Kotitalous-
vähennys**
www.orden.fi
040 5844 045

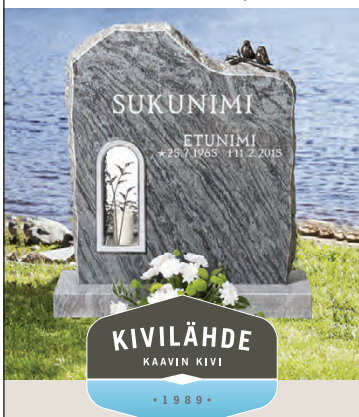

**HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset
ja kiven enstisöinnit

**HAUTAKIVET
LISÄKAIVERUKSET**
sekä kaikki kivialan palvelut

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

KIVI PAJA *Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen*

- Lisänimen kaiverrustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Jääskeläntie 1, Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

PUIJON KIVI

**HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT**
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. 017 282 9000
puijonkivi@puijonkivi.fi
www.puijonkivi.fi

Hautaustoimisto
LÄNSIVUORI

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531
www.lansivuori.fi

Hautakivinäyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

*Lämmin
Kiitos*

muistamisesta adressein
ja monin eri tavoin sekä
läsnäolosta Eskon siunaus- ja
muistotilaisuudessa.
Kaikkea hyvää elämäsi matkalle.

MARJALEENA KONTTINEN
JA LAPSET PERHEINEEN

**Lounaskahvila ja pitopalvelu
keskellä Siilinjärveä**

SiilinSapuska.com
Kasurilantie 13 Siilinjärvi
017 - 266 2303

Muistotilaisuudet
Vanhusten ateriapalvelut

**Mainosmyynti
Eine Kotamaa**
050 315 5849
eine.kotamaa@slpmedia.fi

Seuraava julkaisupäivä 27.11.,
varaukset 11.11. mennessä.

**KAIKKEA KIVAA
KOTIIN**

WWW.KEITTIOKUNING.FI

**Kirkko
kotonasi**

Virtuaalikirkossa
voit katsoa
verkon kautta
jumalanpalvelusta
Kuopion tuomiokirkosta
joka sunnuntai klo 10.

Lähetyskset
tallennetaan,
ja niitä voi katsoa
myös myöhemmin.

virtuaalikirkko.fi

SINI-MARJA KUUSIPALO

VIROSSA SEURAKUNTIEN nuorten syyspäivät ovat odotettu kokoontuminen. Nuorten keskellä Siilinjärven seurakunnan kirkkoherra Olli Kortelainen ja seurakunnan tukema nimikkolähetäjä, Virossa työskentelevä Kirsi Vimpari.

YSTÄVYYTTÄ yli Suomenlahden

Siilinjärven seurakunnasta työntekijäkolmikko osallistui Tartossa Paavalin seurakunnan nuorten viikonloppuun. Vierailu aloitti nuorisotyön yhteistyön ystävyseurakuntien välillä.

Viron seurakuntien vuosittaiset nuortenpäivät kokosivat tänä vuonna Tarttoon parikymmentä nuorta ympäri Viroa sekä eri-ikäisiä vieraita Suomesta. Virossa työskentelevä nuorisotyöntekijä **Kirsi Vimpari** kertoi, että hänen työkentällään Etelä-Virossa vain Tarton Paavalin seurakunta tarjoaa nuorille säännöllistä toimintaa ympäri vuoden. Siksi nuortenpäiville on kysyntää.

Nuortenpäivistä päävastuun kantoi nuori teologian opiskelija **Robert Bunder**, joka tekee vapaaehtoistyötä Tarton Paavalin seurakunnassa.

"Palkattuja kasvatusyhteistyötoimijoita Viron seurakunnissa on hyvin vähän. Työtä tehdään pääasiassa vapaaehtoisvoimin", siilinjärveläisestä seurueesta kirkkoherra **Olli Kortelainen** kuvailee naapurimaan tilannetta.

Esimerkiksi Etelä-Viron 42 seurakunnan alueella lapsi-, nuori- ja opiskelijatyötä tekee paikallisten työntekijöiden lisäksi lähetystyöntekijä Kirsi Vimpari. Hän on yksi Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen Sley'n työntekijöistä ja Siilinjärven seurakunnan nimikkolähetäjä. Vimparin työhön sisältyy mm. pyhäkouluja, lastenleirejä, nuorteniltoja ja tapahtumia. Tärkeä osa on

paikallisten vastuunkantajien tukeminen käytännön työssä ja hengellisesti.

Leikki yhdistää nuoretkin

Siilinjärveläiset nuorisotyöntekijä **Sauli Paavilainen** ja nuorisopappi **Sanna Marin** saivat virolaisilta yllättävän toiveen: leikitään. Tuliaisina vietiin siis Suomen rippikouluista tuttuja yhteisleikkejä. Yhdessä tekeminen yhdisti virolaisia ja suomalaisia ja mallinsi seurakuntien nuorisotyön osaamista ja tarpeita.

Tuttu ja uusi löivät kättä, kun nuortenpäivillä laulettiin Suomesta tuttuja nuoren seurakunnan lauluja, kuten **Pekka Simojoen** tuotanto *Kahden maan kansalainen* ja *Sama taivas, sama maa*. Leikkien ja laulujen lisäksi nuortenpäivillä tutustuttiin Raamattuun, ulkoiltiin ja rukoiltiin yhdessä. Kulttuurirajoja ylitettiin myös vieraillemalla roomalaiskatolisissa kirkkoissa.

Virossa kristityt nuoret ovat ikäistensä joukossa pieni vähemmistö.

"Virolaisten nuorten puheenvuoroissa toistui se, että heitä on kiusattu tai kiusataan koulussa sen tähden, että he tulevat uskovaisista perheistä ja että he ovat seurakuntanuoria. Vakaumuksensa tähden heillä on vain vähän ystäviä. Nuorten-

päivillä nuoret saivat elää uskoaan todeksi turvallisessa tilassa yhden viikonlopun ajan", Olli Kortelainen kertoo.

Siilinjärven ja Tarton Paavalin seurakunnan yhteistyö tiivistyy lähivuosina.

"Kutsuimme Paavalin seurakunnan nuoret Siilinjärvelle nuorten leirille Ruokoniemeen ensi kevääksi. Henkilökuntamme taas vierailee Tartossa tutustumassa ystävyseurakuntamme työhön", kirkkoherra Kortelainen sanoo.

Siilinjärven seurakunta on tukenut ystävyseurakuntaansa Tarton Paavalin seurakuntaa kirkon rakentamisessa. Nuortenpäivät päättyivät Tarton Paavalin kirkon messuun, johon osallistui 150 henkeä.

"Se on kirkkoherra **Kristjan Luhametsin** mukaan tavallinen osallistujamäärä heidän jumalanpalveluksissaan. Messuun osallistui myös vankeja Tarton vankilasta", Olli Kortelainen kertoo.

SINI-MARJA KUUSIPALO

✚ Viron luterilaisessa kirkossa on 167 seurakuntaa. Viron väestöstä noin 11 prosenttia kuuluu luterilaiseen kirkkoon.

MITÄ MIELESSÄ?

Nuoria muusikoita palvelutaloissa

Nuoria Kalevalan koulun soittajia voi tänä syksynä tavata vanhusten luona palvelutaloissa. Mistä on kysymys, musiikkiluokanopettaja Kaisa Kangas?

Kalevalan koulu ja Pohjantien nuorisomusiikki ry osallistuvat Yhdysvalloissa suuren suosion saaneeseen Harmony Bridge -ohjelmaan. Kalevalan koulu on ensimmäinen taho USA:n ulkopuolella toteuttamassa ohjelmaa. Pohjantien nuorisomusiikki ry:n toiminnan tavoitteena on edistää ja mahdollistaa lasten ja nuorten puhallinmusiikin harrastustoimintaa Kuopiossa, tämä ohjelma sopii hyvin tavoitteisiimme. Toivomme, että Harmony Bridge -ohjelma tulisi tutuksi myös muualla Suomessa.

TUJUA HYTINEN

Mikä ohjelman idea on?

”Harmony Bridge -menetelmässä yhdistetään musiikkikasvatus ja eri ikäluokkien kohtaamiseen ja osallisuuteen pyrkivä yhteiskunnallinen työ. Ohjelman tavoitteet ovat yhteisöllisyys, persoonallinen kasvu ja musiikin taitojen kehittäminen. Harmony Bridge sopii erityisesti lapsille ja nuorille.

Soittajat harjoittelevat pienissä puhallinyhtyeissä ohjelmiston, ja lähtee esiintymään ikäihmisille palveluasumukseen ja vanhainkoteihin. Kalevalan koulu aikoo laajentaa yhteistyötä erityislasten kanssa toimimiseen.”

Mitä tänä syksynä tapahtuu?

”Olemme sopineet yhteistyökohteeksi Mäntylän palvelutalon, jossa vierailimme jo keväällä. Kukin musiikkiluokan opettaja toteuttaa yhteistyötä omalla tavallaan ja omalle luokalle sopivassa mittakaavassa. Oma luokani on aikeissa käydä vierailemassa ja musisoimassa palvelutalolla ennen joululomaa.”

Millaista palautetta olette palvelutaloilta saaneet?

Palvelutalosta kerrottiin jo viime keväänä, että kysyntää tällaiselle toiminnalle olisi heillä enemmänkin. Yhteistyö on erittäin toivottua.

Mitä tavoitteita työllä on?

”Vierailujen aikana lapset saavat esiintymiskokemusta ja itseluottamusta, mutta myös oppivat ihmisten kohtaamisesta ja ennakkoluulottomuutta. Ajatuksena on opettaa nuoret musikantit omatoimiksi ja antaa heille esiintymisvalmiuksia myös musiikin ulkopuolelle. Jokaisella vierailulla myös vietetään aikaa yleisön kanssa. Esiintymisistä ei peritä maksu, eikä ohjelmalla tavoitella taloudellista voittoa.”

ULLA REMES

NIMELTÄ KUTSUTTU

Missä olet Elsa?

Lokakuun 14. päivänä nimipäiväänsä viettävästä **Elsa Kotelasta** ei pitänyt tulla alun alkaen ollenkaan Elsaa. Perhe oli nimittäin odotusaikana täysin varma, että tulossa olisi poika ja sen nimeksi laitettaisiin Sisu.

Kun selvisi, että odotetaanakin tyttövauvaa, alkoi esikoinen **Urho** kutsua tulevaa siskoaan Elsaksi. Mistä tuolloin alle 3-vuotias Urho keksi Elsan, on arvoitus, mutta ehkä **Disneyn** Frozenin Elsa-jääprinsessalla oli osuutta asiaan.

”Urho alkoi huhuilla, että Elsa, Elsa, missä olet Elsa?”, kertoo äiti **Riikka Kotela**.

Oli Urho tietysti saattanut kuulla sukutarinoitakin. Urho oli saanut nimensä Riikka Kotelan äidin isän mukaan. Elsa oli Riikan isän äidin nimi, joten Riikan omien isovanhempien nimet kertautuvat nyt perheen nimissä.

Sukutarina jatkuu kosketta-
vasti Elsa Aino Auroran toises-
sakin nimessä. Aino oli nimittäin Riikan äidin äidin, siis Elsan isomummon nimi. Aino-isomummo oli kuollut niin nuorena, että nuorin lapsista eli

Riikan äiti oli vasta 4-vuotias. Riikan äiti oli jäänyt äidittömäksi ja tunsikin elämäni-ikäistä äidin-
kaipua, joten tuntui hyvältä kunnioittaa muistoa tällä tavalla.

”Oikeastaan ajattelinkin ensin Ainoa tyttövauvan nimeksi, mutta Urho valtasi Elsa-nimen niin voimallisesti, että päädyimme ihanaan Elsaan.”

Elsa on saksalainen lyhen-
tymä Elisabethista, joka on puolestaan Marian jälkeen koko kristikunnan yleisin naisen nimi. Se mainitaan jo Vanhassa testamentissa ja Uudessa testamentissa se on Johannes Kastajan äidin nimi. Niinpä katolisella kirkolla toistakymmentä Elisabeth-pyhimystä. Erityisen suosittu Elisabeth on ollut ja on hallitsijan nimenä.

Suomalaisessakin kalenterissa Elsa on vanhaa perua, jo 1700-luvulta lähtien.

KAIIA VUORIO

BONGAA KIRKKO

Tunnistatko, mistä kirkosta Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien alueelta löytyy tämä yksityiskohta? Osallistu keskusteluun Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien facebook-sivuilla.

www.facebook.com/kuopionseurakunnat

www.facebook.com/siilinjarseurakunta

LUOTTAMUSHENKILÖ

Kasvupolkuja luovaan pohinaan

MILLAISIA OVAT seurakunnan vapaaehtoisten polut ensikertalaisesta vastuunkantajaksi? Tällaista kyseltiin seurakuntien yhteisessä Tulevaisuuden seurakuntalainen -työpajassa Alavan seurakunnassa. Työpaja liittyi *Häikäisevän kirkas* -konserttikiertueeseen, johon oli nivottu yhteisöllistä kehittämistä ja rukousta.

Millaisia polkuja sinä olet kulkenut seurakuntien vastuissa? Onko sinulla vajarit vai överit? Koetko, ettei sinua ja osaamistasi tarvita vai oletko kuormittunut? Miten sinulle on uskottu vastuuta?

Timo Pöyhösen tuore kirja *Yhteisöjen kirkko* hakee käytännön ratkaisuja siihen, miten osallisuus seurakunnan jäsenyydestä tulisi merkityksellisemmäksi ja uusia ryhmiä rakentuisi kirkon sisälle.

Työpajassa työstiettiin osallisuuden kokemuksen ja yhteisön rakentamisen teemoja. Pöyhönen oli havainnut kiertueella, ettei mielekkäitä polkuja kristittyinä kasvamiseen aina löydy. Tilaisuuksia kyllä järjestetään ja niissä löytyy vastuita. Sekin voi olla tosin sattumanvaraista. Mutta kasvuprosessia tukevaa systemaattista ohjausta on löydettävissä harvemmin. Miten työntekijät ja luottamushenkilöt voisivat tukea seurakuntalaisten kasvupolkuja aikaisempaa tehokkaammin?

Pöyhösen mukaan kasvavan seurakunnan näky lähtee monistumisen periaatteesta. Koet yhteyttä ja laitat lahjasi likoon mielekkäissä tehtävissä. Innostut, saat mukaan toisia, jotka saavat taas mukaan toisia, jolloin kasvua syntyy. Luova pohina ruokkii uutta intoa. Näin rakentuu kutsuva jumalanpalvelusyhteisö.

Yhteisö kantaa ja tarvitsee sinua. Kun olet maistanut tätä, synnyttää se kasvuhakuisuutta, kiitollisen mielen ja intoa muiden mukaan saamiseen.

TIMO HARTIKAINEN

Työpajaprosessissa nousi esiin, että seurakuntalaisten osallistamista ja valtuuttamista on tarpeen vahvistaa. Miten tämä tehdään käytännössä?

MIRJA KONTIO
ALAVAN SEURAKUNTA

Heikomman PUOLUSTAJA

Heikompien puolustaminen, oikeudenmukaisuus ja rehellisyys. Näitä itselleen tärkeitä arvoja teatterinjohtaja Tommi Auvinen haluaa pitää esillä myös omassa työssään.

Kuopion kaupunginteatterin johtajana elokuun alussa aloittanut näyttelijä ja ohjaaja **Tommi Auvinen** on selvästi innoissaan uuden elämänvaiheen edessä.

”Olen viihtynyt todella hyvin niin teatterilla kuin itse kaupungissakin”, paljasjalkainen tamperelainen kertoo.

”Teatterin henkilökunta on pääsääntöisesti tuttua jo ennestään, sillä olen ohjannut täällä näytelmiä joitakin vuosia sitten. Silloin syttyi syvempi kiinnostus Kuopio-ta kohtaan.”

Olikin aivan hilkulla, ettei Auvinen hakenut teatterinjohtajaksi Kuopioon siinä vaiheessa, kun **Lasse Lindeman** jäi pois vuonna 2013.

”Tuolloin se jäi vielä harkinnan asteelle. Olin kyllä aina sanonut, etten halua teatterinjohtajaksi, koska se on koiran virka. Mutta tässä sitä nyt ollaan”, Auvinen hymyilee.

Teatteriin kasvanut

Tommi Auvinen tulee teatterisuvusta. Hänen äitinsä on koko kansan rakastama näyttelijä **Eila Roine** ja, nyt jo edesmennyt, isänsä näyttelijä ja ohjaaja **Vili Auvinen**. Myös isän vanhemmat sekä äidin isä olivat näyttelijöitä.

”Kyllä teatteri oli minulle täysin itseltään selvä valinta. Olin lapsena hyvin hämmästynyt, kun jossain vaiheessa valkeni, että on olemassa muitakin ammatteja kuin näyttelijä!”

”Teatterikoulun pääsykokeissa mietin hetken aikaa hätäpäissäni varasuunnitelmaa. Ajattelin, että voisinhan minä hakea vaikka historiaakin lukemaan”, Auvinen muistelee.

Varasuunnitelmaa ei koskaan tarvinnut ottaa käyttöön, sillä ovet teatterikouluun aukesivat ensimmäisellä yrittämällä.

Auvinen ei ollut mikään noviisi opintojen alkaessa, sillä näyttämö oli tullut tutuksi jo polvenkorkuisesta asti.

”Olin 5-vuotias, kun ensimmäisen kerran esiinnyin teatterilavalla. Sen jälkeen olin mukana näytöksissä aina silloin, kun tarvittiin.”

Kodin arvot kantavat

Vaikka teatterimaailma, sen ilmapiiri ja kaikki tuoksut kiehtoivat Auvista pikkupoikana, hän muistaa myös asian kääntöpuolen.

”Näyttelijöiden työajathan ovat aivan karmeita perhe-elämää ajatellen. Lapsena kyselin iltaisin kotiapulaiseltamme, että missä asennossa kellon viisarit ovat, kun äiti ja isä tulevat töistä kotiin. Tuijotin kelloa ja odotin, mutta aina olin ehtinyt nukahtaa ennen vanhempien kotiutumista.”

Auvisen lapsuudessa suku piti tiiviisti yhteyttä.

”Kokoonnuimme usein yhteen ja mieleen on jäänyt se lämminhenkinen tunnelma, joka tapaamisissa aina vallitsi.”

Yhdeksi elämänsä merkittävimmistä henkilöistä Auvinen mainitsee äidinäitinsä.

”Häntä voi vilpittömästi luonnehtia hyväksi ihmiseksi, joka ei koskaan sano-

nut pahaa sanaa kenestäkään. Isoäiti oli minulle tavattoman tärkeä vielä silloinkin, kun olin jo aikuinen. Oli hienoa seurata millä tavalla hän oli läsnä myös minun lapsilleni.”

Isoäidiltä, ja myös omilta vanhemmilta, perityt arvot ovat toimineet ohjenuorana Auvisen elämässä.

”Heikomman puolia on pidettävä sekä oltava oikeudenmukainen ja rehellinen. Kaikessa tekemisessäni haluan pitää näistä arvoista kiinni. Teatterissa se esimerkiksi näkyy niin, etten valitse ohjelmistoon näytelmiä, joiden sanomaa en voi allekirjoittaa.”

Teatterin juuret Raamatussa

Auvinen tunnustautuu suureksi komedian ystäväksi.

”En halveksi naurua ja iloa, minut on opetettu kunnioittamaan niitä. Tärkeä sanoma voidaan tuoda esille komediallisin keinoin eikä se yhtään vähennä viestin painoarvoa.”

”Teatterin tehtävä on synnyttää katsojassa tunteita, tuoda lohtua, herättää keskustelua ja ehkä opettaakin jotain.”

Itse asiassa Auvinen näkee teatterissa ja kirkossa paljon samaa.

”Eivätkös molemmat ole oikeastaan samalla asialla?”, hän pohtii.

”Ja kun tarkkoja ollaan, niin Raamattu on jossain määrin teatterin alkujouuri. Ennen vanhaan näytelmät pohjautuivat pitkälti Raamatun kertomuksiin, koska muita tarinoita ei ollut.”

Raamatulla on ollut annettavaa teatterille myös nykyaikana. Yksi kaikkien aikojen suosituimmista rockkoopperoista *Jesus Christ Superstar* kuvaa Jeesuksen ja Juudas Iskariotin keskinäistä suhdetta ja Jeesuksen viimeistä viikkoa.

Tampereen Työväen Teatterin entinen kapellimestari **Juhani Raiskinen** ehdotti minulle aikoinaan, että ohjaisin sen, koska siihen kuulemma kiteytyy kaikki olennainen.”

”Mahtava idea, mutta kyseessä on niin valtaisa produktio, että resurssit eivät millään riittäisi sen toteuttamiseen.”

Auvinen kertoo kunnioittavansa niitä arvoja, joita kristinusko tarjoaa, vaikka uskonto sinällään ei ole hänelle kovinkaan tärkeä.

”Uskon kyllä, että on olemassa jokin meitä suurempi voima, joka tätä kaikkea säätelee.”

Vähempikin riittää

Auvisen varsinainen koti sijaitsee edelleen Tampereella, jonne hän suuntaa aina viikonlopuiksi.

”Olen hyvin perhekeskeinen ihminen. Välillä joudun olemaan pari viikkoa putkeen Kuopiossa ja silloin ehtii jo tulla ikävä vaimoa ja lasten perheitä.”

Lapset ja erityisesti lapsenlapset saavat Auvisen tuntemaan syvää kiitollisuutta. Maailmanmeno sen sijaan pistää hänet miettimään.

”En alkuunkaan ymmärrä, että loputon talouskasvu on se, mihin pitäisi jatkuvasti pyrkiä. Eihän se ole kestävä, eikä mikään voi kasvaa määrättömästi. Täysin älytön ajatuskin.”

”Itse olen pikemminkin *Mielensäpahtajan* linjoilla: se, mitä oli viime vuonna, pitäisi riittää. Minusta tuo on oivallisesti sanottu.”

”MAAILMA ON monin tavoin kova nykyään. Silti pitäisi muistaa, ettei ihmistä saisi jättää yksin”, Tommi Auvinen pohtii.

KUOPION KAUPUNGINTEATTERI